

O Ś W I A D C Z E N I E

POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO W SPRAWIE ZAMIERZONEGO ZNIENIENIA GEOLOGII W SZKOŁACH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

Nauczanie geologii w szkołach ogólnokształcących jest zagadnieniem głęboko interesującym Polskie Towarzystwo Geologiczne i Polskie Towarzystwo Geologiczne niejednokrotnie już było zmuszone do zabierania głosu w tej sprawie. Nie kto inny jak właśnie Pol. Tow. Geolog. protestowało energicznie, gdy Ministerstwo Oświaty rządów sanacyjnych pomijało nauczanie geologii w programach szkół średnich. Jak ujemnie odbiło się to na dopływie młodzieży na studia geologiczne na wyższych uczelniach, a co za tym idzie na kształceniu kadr geologicznych, o tym powszechnie jest wiadomo.

Gdy w czasach Polski rozbiorowej i międzywojennej, kiedy na ziemiach Polski panowała gospodarka kapitalistyczna, odwracano uwagę społeczeństwa od zagadnień gospodarczych, w Polsce Ludowej całe społeczeństwo skupia się dookoła olbrzymich zagadnień planów gospodarczych.

Dla realizacji tych planów, które prowadzą do przekształcenia struktury państwa na socjalistyczną, podstawowe znaczenie mają zagadnienia poszukiwania i eksploatacji surowców mineralnych, jak: węgiel, rudy metali, ropa naftowa, surowce chemiczne i skalne. Dla rozwiązania poszczególnych tych zagadnień podstawą są nauki geologiczne.

Polska jest krajem posiadającym znaczne złoża surowców mineralnych i mającym poważne widoki na znalezienie jeszcze dalszych poważnych zasobów tych surowców i podniesienia w ten sposób poziomu gospodarki narodowej, a przez to osobistego dobra i poziomu życia obywateli. Dał temu wyraz Obywatel Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut w swej mowie przed wyborcami m. Warszawy w październiku 1952 r. w słowach: „Wspaniała i piękna jest nasza ziemia polska. Kryje ona w sobie jeszcze wielkie niewykorzystane skarby, które mogą służyć dalszemu rozwojowi naszego narodu. Poważnego rozwoju oczekują nasze niedość jeszcze intensywne poszukiwania geologiczne. Wzmocnienie tych prac w najbliższych latach zwiększy niewątpliwie poważnie nasze rodzime zasoby surowcowe“.

W tej sytuacji obowiązkiem każdego obywatela

jest posiadanie najbardziej zasadniczych wiadomości o surowcach mineralnych. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest zapoznanie ogółu młodzieży kształcącej się z podstawowymi zagadnieniami geologii, co jest niemożliwe bez uwzględnienia przedmiotu geologii w szkole ogólnokształcącej. Ponieważ zaś zrozumienie geologii musi być oparte na zaznajamianiu się z naukami podstawowymi, jak: fizyka, chemia, biologia, matematyka, nauczanie geologii musi się odbywać w najwyższych klasach szkoły ogólnokształcącej, czemu dobrze odpowiadało dotychczasowe nauczanie tego przedmiotu w klasie XI.

Utrzymanie nauczania geologii jako odrębnego przedmiotu w najwyższych klasach szkoły ogólnokształcącej dopomoże zasadniczo do usunięcia dotkliwego braku odpowiednich kadr geologicznych. Źródła tego braku tkwią dotychczas w krótkowzrocznej polityce rządów sanacyjnych, które zniosły w ostatnich latach przedwojennych nauczanie geologii w szkołach średnich.

Pragniemy ponadto podkreślić, że nauczanie geologii to także w dużej mierze zagadnienie światopoglądowe, zagadnienie dotyczące kształcenia umysłów w duchu światopoglądu materialistycznego. Ze przedwojenne Ministerstwo Oświaty o tym nie pamiętało, to nic dziwnego, a może właśnie wiedząc o tym, co młodzieży mówią dowody geologiczne i paleontologiczne, zależało pewnym kołom na usunięciu geologii z programów szkolnych.

Polskie Towarzystwo Geologiczne jako instytucja o charakterze społecznym ma obowiązek zwrócić uwagę na ujemne skutki, jakie wynikną ze zniesienia geologii w szkołach ogólnokształcących w klasie XI. Jest to sprawa wielkiej wagi i nie może być załatwiona jedynie przez uchwały szczupłego grona osób reprezentujących dziedzinę pedagogiki, które to grono nie wzięło pod uwagę głosu jedyne go fachowca prof. Passendorfera, który był obecny na dotyczącej konferencji.

Towarzystwo Geologiczne przyłącza się całkowicie do opinii Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawionej Ministerstwu Oświaty.

ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

Sekretarz:
(Mgr inż. K. Birkenmajer)

Przewodniczący:
(Prof. dr Fr. Bieda)